

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIO

Gerona	1	pesseta trimestre
Fora	1'50	id. id.
Extranger.. ..	1'50	id. id.
Un número, 10 céntims		

Administració y Redacció

SABATERIA-VELLA 2 1.er

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que 's remetin á la Redacció, se 'n donará compte en lo Setmanari.

Any 1.er

Dissapte, 29 de Dezembre de 1894.

BIBLIOTECA PUBLICA
GIRONA

Núm. 39.

SECCIÓ GENERAL

Jna estisorada al dret civil de Catalunya

(Acabament.)

No hem acabat ab la enumeració dels principis jurídics que demostren la tésis qu' estén sostenint, perquè tots los axiomas de jurisprudencia conflueixen á son favor. Quan un Códich civil conté, á més de les institucions de dret civil, procediments judicials, les primeres constitueixen lo principal de la llei, perquè 'l dret civil es la base y fonament d' ella, y 'ls procediments judicials son una part accessoria, perquè solzament servexen pera dur á la práctica ab l' auxili dels Tribunals les institucions de dret civil. Axis, donchs, en los títols de tuteles y del Consell de familia del Códich civil, la part qu' estableix les institucions de dret civil qu' han de formar la guardaduría dels fills després de morts los pares es lo principal, y 'ls procediments judicials constitueixen lo accessori, perquè servexen solament pera que funcionin mellor ab lo concurs dels Jutges les institucions creades pel dret civil en lo referent á les tuteles. Are bé, hi ha un axioma de dret, que ambé serveix pera interpretar les lleys, que diu: *accessorium sequitur principale: sublato principali corrúit accessorium*, ço es, «lo accessori segueix lo principal; tret lo principal cau lo accessori.» Luégo, ab arreglo á n' aquest principi de dret, si á Catalunya y á les demés provincies forals no s' ha d' observar l' article 201 del Códich civil y los altres que li son correlatius qu' estableixen lo Consell de familia y 'l protutor y prohibeixen al pare nombrar més d' un tutor, que 's lo principal de dit títol per esser sa base y son fonament; tampoch deu observarse lo que fa referéncia á procediments judicials, que no tenen més objecte que portar á efecte y fer funcionar mellor per medi dels Jutges aquelles institucions de dret civil y son per lo mateix una part accessoria. Axó es conclouhent y fins la mateixa dreta rahó dicta que lo accessori ha de subordinarse á lo principal, y no, com ha fet lo Tribunal Suprém de Justícia, subordinar y fins sacrificar lo principal á lo accessori, puig axó no ho ensenyan les regles de dret, ni tant menys los principis de la dreta rahó, ja que no 's consegueix l' aquell modo, sino robar de una manera tortuosa á Catalunya y á les demés provincies forals una part molt interessant de son dret civil, quan aquest ha sigut confirmat pel mateix Códich que 's tracta d' aplicar.

Encare podem reforçar la argumentació ab un altre principi de dret, que serveix també de regla d' interpretació, y diu: *cessante ratione legis cessat ipsa lex*: «finida la raó de la llei, s' acaba la seva disposició.» La rahó á que obediexen los autors del Códich Civil pera incloure en los títols de tutela y del Consell de familia los procediments judicials, fóu que funcionassen mellor les institucions de dret civil en aquells establertes; luégo, allí ahont hi haja ni hi dega haver dites institucions, com succeeix á Catalunya, dexant d' existir la rahó de la llei, deu també cessar la seva disposició.

Per fi, si 'ls legisladors al redactar lo Códich civil hassen volgut que s' observassen en les provincies que tenen un dret civil especial los procediments judicials ó qualsevol altre disposició dels títols de tuteles y del Consell de familia, ho haurien dit en l' art. 12 al disposar que se 'n observassen algunes del títol preliminar y lo títol 4.º del llibre 1.º, y no inclogueren més qu' aquets títols en lo que deu observarse, luego esclougueren tots los altres, perquè *inclusio unius est exclusio alterius*. «la inclusió d' una cosa es la exclusió de les demés.» Més encare, en confirmació de lo que diu aquest principi y com volguent expressament ratificarlo, lo mateix art. 12 del Códich Civil, després d' haver dit que les disposicions del títol 4.º llibre 1.º y algunes del preliminar son obligatories en tot lo que regne, diu: «en lo demés les provincies y territoris ahont subsisteix dret foral lo conservarán per are, en tota sa integritat, sens que patasca alteració.» Nótis bé les paraules

en lo demés, que comprenen tot lo demés que hi ha en lo Códich fora de part del títol preliminar y de tot lo 4.º llibre 1.º; y en aquest demés, se troban los títols de tutela y lo Consell de familia; luego aquestos no deuen observarse ni en tot ni en part, sino que en lo respectiu a tuteles les provincies y territoris que tenen dret foral han de conservar aquest dret en tota sa integritat.

De consegüent á Catalunya, los Jutges no s' han d' ocupar pera res dels Consells de familia, ni dels protutors, y si solzament de discernir lo càrrech als tutors y curadors nombrats pels pares, ja sia un ó molts los tutors y curadors elegits, acomodantse als procediments judicials del dicerniment, axis en lo cas de que 'ls elegits hagen de donar fiança, com en lo cas de que no n' hagen de donar.

Confíem haver interpretat fidelment les disposicions del Códich Civil que parlan de les tuteles, donchs ho hem fet ab subgecció als principis y regles d' interpretació que 'ns ensenyaren en les aules de la Universitat literaria d' aquesta capital, y qu' hem tingut després la honra d' ensenyar en la mateixa per espay de quaranta vuyt anys.

No s' oposaria tant Catalunya á l' admissió del Códich civil si aquest mellorás lo dret especial pel quí al present se regeix. Pero molt lluny d' axó, lo dret catalá combinat ab lo romá, tal com s' observa en lo territori catalá, es infinitament superior á tot lo que 's conté en lo Códich civil espanyol, copiat en gran part de Códichs estrangers que no donan á les families la ampla llibertat civil que 'ls hi regonexen les lleys catalanes. Y, á nostre entendre, encare per lo que 's refereix á les tuteles era preferible lo que disposava lo dret anterior de Castella, tret en gran part del dret romá. La mania de copiar lo que 's fa á l' estranger y sobre tot á França, en que sia més imperfecte que lo que tenim á Espanya, ha sigut la causa de molts dels defectes que 's notan en lo Códich civil. Lo càrrech de protutor es odiós, perquè es un càrrech d' espia, que encomenat á un sol individu se fá repugnant. La vigilancia del tutor deu encomanarse á una colectivitat, com per exemple, al Consell de familia, y com lo dret romá quan lo pare nombra molts tutors y curadors, qu' aquestos confían á un d' ells la administració y 'ls altres servexen de vigilants de l' administrador.

Per lo que respecta al Consell de familia, si á Catalunya tractassem de reformar nostre dret, en un sol cas podríam admetrel, en lo de faltar disposició testamentaria paterna, pero hauria d' esser fentlo funcionar d' una manera més senzilla y no ab les embolicades formalitats que li imposa 'l Códich civil, de difícil y fins impossible compliment en moltíssims casos. Entre les formalitats á que 'ns referim hi ha la d' axecar acta de tots sos acorts. ¿Com s' ha de cumplir aquesta formalitat per les families d' artesans ó altres de poca instrucció, y sobre tot en los pobles rurals, dels quals n' hi ha moltíssims de pochs veuhins y en los qui ab prou feynes s' hi trobarán mitja dotzena de persones que sapian escriure? Les lleys no deuen manar coses que no 's pugan fer, y aquesta ho es per gran nombre de families sobre tot en pobles petits: lo que ab axó se consegueix es que ordinariament quedi la llei sense cumplir.

No s' trobi, donchs, estrany que 's resistexi Catalunya á admetre lo Códich civil, quin mérit es molt inferior al de nostre preciós dret romá-catalá. Y sobre tot la legislació catalana té pera les families una ventatja que no té preu, y es l' ampla llibertat civil que 'ls hi dona y que no té igual en cap altre legislació. La llei pera legislar sobre les families ha de dictar una regla general, y com no totes les families se troban en les mateixes circumstancies, no pot esser encertada pera tots los casos. Lo mellor legislador es lo cap de familia que coneix les necessitats de la que té á son càrrech, y dexantlo en ampla llibertat pera que sobre d' ella legisle y no privantli més que lo que sia contrari á la moral, com ho fa la legislació catalana, cada cap de familia dicta les disposicions convenientes pera son petit Estat, y d' aquesta manera s' obté un major acert, perquè 'l pare sab mellor que 'l legislador de sa

Nació les circumstancies de la seva familia y lo que respecte d' ella se té de fer.

Tornant á la darrera sentència del Tribunal Suprém qu' introduheix les institucions del Códich civil sobre la tutela y 'l Consell de familia en lo territori catalá, com una sola sentència de dit Tribunal no forma jurisprudencia, los Jutges no venen obligats á seguir lo declarat pel Tribunal, y podrían resoldre aquestes qüestions segons son particular criteri; pero es lo cas, segons veyém, que s' acomodan á la meritada descisió, y d' aquesta manera 'ns trobem ab una estisorada á nostre volgut dret civil. ¿Y no hi ha remey pera privar aquest perjudici que 's causa á Catalunya? N' hi ha sens dubte. Lo Govern pot dictar una Real Orde, si Catalunya ho demana, declarant, que tot lo que pertany al dret civil dels títols de tuteles y del Consell de familia del Códich civil no derogar lo dret civil especial dels territoris que 'l tenen diferent y ha sigut confirmat en tota sa integritat per l' art. 12 de dit Códich, ab la sola escepció del títol 4.º llibre 1.º, y d' alguns articles del títol preliminar, única part del Códich que deu esser observada en dits territoris, y que 'ls procediments judicials marcats en los títols de tuteles y del Consell de familia deuen acomodarse y subordinarse en los dits territoris regionals á les institucions de dret civil que á n' ells hagen quedat subsistents. Demáninho, donchs, les nostres Corporacions populars y jurídiques, dirigint á n' aquest efecte Exposicions al Govern, ajudinhe ab descisió los nostres Senadors y Diputats, y comptant ab la justícia que tenim y que 'l Govern veurá clarament demostrada, podrém salvar del perill que l' amenaça á nostre estimadíssim é incomparable dret romá catalá.

FÉLIX M.ª FALGUERA.

(De La Notaria.)

LA INFLUENCIA

Es axiomátich que á Espanya tot se deu á la influencia. Y veritat es que poques son les coses que escapan á son poder.

Posschir una gran influencia es lo mateix que tenir un puntal seguríssim pera enlayrarse sense mérits, perpetrar tota mena d' atropells, imposar sa voluntat y fer cas omís de totes les bones prácticques.

No es altre lo secret de la omnipotencia del caciquisme á Espanya. Es la resultat de la influencia política elevada entre nosaltres á la quinta potencia. Com si diguéssim la clau del favor que obra totes les portes y quasi totes les consciencies.

¿Perqué en un pays regit per lleys, á quina ombra la opinió pot exercir llur soberania, passa l' anacronisme de que molts personatges polítichs sien un veritables reyacons, pitjors que 'ls reys absoluts, manant á son albir, sense por á la vindicta pública y sense l' escrupol lligítim de passar per damunt de la soberania de l' ésser públich?

Perqué la influencia política á Espanya, ab tots los Governos, no es altre cosa que la negació més absoluta y categórica de les lleys.

Si á la nostra pátria no 's cometés desde molt de temps ha l' abús incalificable de falsejar les lleys ó d' interpretarles segons los hi ve bé als qui tenen la forsa, que á tenirla equival entre nosaltres lo disposar del poder, la influencia política quedaría reduhida á casos y coses escepcionals; per sobre d' ella hi hauria com es de justícia lo respecte á la llei; aquesta fora una mota inespugnable, y per alt que 's cregués un personatge polítich, per enlayrat que 's trobés, més alta hi hauria sobre son cap la llei, tant maltractada y tant menyspreada á Espanya.

La influencia á Espanya ho es tot, perquè pot més que la llei, de la qui s' acostuma á burlar sempre que vol, establir axí un poder clandestí per sobre del poder legal y autorisat, un poder factiós que naix de les complacencies vituperables del poder lligítim.

Axi la influencia política ve siguent á Espanya, ab tota classe de governos, un foco de corrupció; foco potent que

pot més que tots los esforços y totes les probatures que 's proposan sancionar a la nostra pàtria.

No busca 'l valiment en la consideració de la opinió, no en les bones obres, despertant entusiasmes, guanyant voluntats, conquerint aplaudiment en bona lluita, fent esponents serveys, identificantse ab les aspiracions dels pobles.

Res d'axó, que li donaria lloch preminent donades les costums modernes, representa entre nosaltres la influencia política condemnada á esser lo oposat á tot principi de justícia. Es un poder que ho absorbeix tot.

Axí passa que la cridoria es gran. No hi ha iniquitat que alguna influencia no ampari, ni atropell que alguna influencia no cobreixi, ni disbarat que no trobi en alguna influencia protecció.

Vet aquí perquè á Espanya les influencias son mil vegades pitjors que la pitjor pesta. Perquè fan moltes víctimes.

Les grans influencias son com lo cólera.

ANTONI FERNANDEZ Y GARCÍA.

(De El Eco de Navarra.)

Castells en l' ayre

O, com ne diuen los francesos, *chateaux en Espagne*.

Aquesta es la frase que se 'ns ha acudit al llegir que l' Ajuntament de Girona, en la última de les sessions qu' ha celebrat, va nomenar una comissió pera que estudiés la realització d' un vado á l' Onyar, per l' estil del construït en la carretera de Girona á Olot sobre 'l Fluvià, tocant á Castellfollit.

Y no es perquè 'l pensament per si mateix, axí, en crú, siga cap esperpent. Al contrari: es relativament una cosa modesta; molt ménos que si s' hagués acordat construir un pont. Sino, perquè no sabem com pensa manejar-se lo nostre Ajuntament pera tirar endavant tantes y tantes obres que tenen de coronario de fama immortal, com se proposan y s' acordan, quasi sense excepció, en cada una de les sessions que celebra.

Y sinó, véigis: té acordat fer un escorxadador nou, presuposat en la quantitat de prop de trenta mil duros; convertir en plasseta l' espay que hi ha davant de la Porta del Àngel, enderrocant dos ó tres cases é indemnificant-les; construir tot un quartel de cavalleria; estudiar un pont pera 'l pas de carruatges sobre 'l Güell, de la carretera de Ronda á la Devesa, y un pas com lo de Castellfollit sobre l' Onyar; axó sense contar altres obres que s' deurán proposar y acordar en qualsevol de les sessions celebradores, y de que han parlat los periódichs locals, com l' obertura d' un portal en la muralla á la plassa de l' Hospital, la construcció d' un pont desde la plasseta de St. Felú als glacis del Baluart de Figuerola, y altres y altres que no sabem y que infantarán sens dubte la imaginació feconda y creadora y l' empena incontrastable de nostres regidors.

Quina llástima qu' are que tenim en lo municipi gent de tanta empresa y de tanta voluntat, nos haguém de contentar en proposar mellores. Y no hi ha remey: l' actual Ajuntament no pot fer més que demostrar sos bons propósitos, y gracies. De totes maneres, pot tenir la seguretat de que 'l públich n' está entusiasmada y que, si no fos la llei Mellado, de segur que relligiria aís sortints per un sempre més. Y no 's orega algú que volém dir que al Ajuntament, qu' ha de canviar-se per meytat dintre sis mesos, li faltará temps pera dur á bon terme les obres projectades; no, encare que tingués temps no podria esmersarlo més que en augmentar lo nombre dels projectes. Lo que li falta son diners.

Efectivament, totes ó quasi totes les quantitats que tenia l' Ajuntament destinades á mellores en son pressupost, pot dir-se que son gastades: res hi ha en lo capítol d' indemnizacions, res en lo de empedrats, res en lo de obres de noves construcció, res en lo de festeigs y altres y altres dels que s' referexen á obres ó gastos voluntaris. Al contrari, si s' miran los capítols de càrregues y gastos obligatoris se trovará que l' Ajuntament ab aquestos sis mesos s' ha enlarrerit molt: desde Juliol á la Diputació no li ha pagat quasi res y de gastos carcelaris se pot dir qu' ho deu quasi bé tot. Per manera que, si continúa per aquest camí, estém segurs que al acabar l' any económic lo deute de l' Ajuntament de Girona s' haurá augmentat ab alguns milers de duros.

Donchs, si no té diners perquè pensa y acorda obres quantioses? ¿Es qué potser les vol fer á fiar? No ho creyém, perquè encara que la voluntat hi fos dúptam molt que trobés quí volgués ferles d' aquesta manera. Pera tenir crédito s' ha de pagar y l' Ajuntament de Girona, per desgracia, no té la fama de bon pagador, ni per lo vist té cap empenyo en guanyársela.

¿Qué's proposa, donchs, ab tants y tants de projectes? De veritat es impossible endevinarho: O aquesta conducta obeheix al defecte de pretendre de bona fé edificar sense fonaments, ó es un fruyt de la pretensió d' enlluernar al públich y ferlo combregar ab rodes de molí. En lo primer cas, suposa molta innocencia y lleugeresa; en lo segon, molta fatuytat y un concepte molt mesquí del bon sentit del próxim.

De tots modos, lo fer castells en l' ayre no es propi de

gent gran, ni molt ménos d' Ajuntaments com los de Girona.

Y.

NOTICIES

Oficials.

Ajuntament.—(Sessió del die 24 de Dezembro.)—Presidida per l' Alcalde y ab assistència de deu regidors se comensá la sessió llegintse la acta de la antecedent que fôu aprobada y firmada.

Se llegí la dimissió d' individus de la Comissió de Foment presentada pels Srs. Salvat, Pol y Canet, que fôu acceptada.

Se procedí á la reorganizació de les Comissions permanents que doná lo següent resultat: Comissió de Governació, Srs. Bajandas, Massaguer, Regás, Pol, Fornés; Comissió d' Hisenda, Srs. Carreras, Estech, Cat. Oliver, Salvat; Comissió de Foment, Srs. Botet, Sábata, Roca, Tuyet, Garriga; Comissió Central, Srs. Majuelo, Puig, Llapart, Canet.

Perá conseguir la mellor conservació del empedrat dels carrers y á proposta del Sr. Massaguer s' acordá nomenar una Comissió composta dels Srs. que forman la Comissió de Foment y además los Srs. Fornés, Canet y Arquitecte pera estudiar la construcció á l' Onyar d' un vado pel estil del de Castellfollit.

L' Alcalde oferí al Sr. Fornés que á primers de Janer se construirán en los afores los passos adequats demanats per dit Sr.

Y s' acordá que s' estudiés quines personas deuen anar á Madrid per l' assumpto de les muralles y que se proposi á la sessió següent.

—Diumenge passat, en lo saló de les Cases Consistorials d' Olot, se verificá la sessió necrológica dedicada á la memoria d' En Joaquim Vayreda. L' acte fôu presidit per l' Alcalde y lo President del Centre Catalá d' aquella població, llegintse los Srs. Esquena, Berga, Llosas, Sanz, Soler, Saderra, Párroco de la població y Rector dels Escolapis. La concurrència fôu numerosa y distingida, y esperém que 'l nostre corresponsal á aquella vila nos ne donará més detalls.

—Traduhida al castellá y per folletí, la «Correspondencia Alicantina» publica la novela *Angela* de nostre compatriota Ferrán Girbal y Jaume, premiada en lo Certamen de la Associació Literaria de Girona de l' any 1893.

—Segons l' egim en lo *Setmanari Catalá* de Manresa, lo die 6 d' Octubre últim morí en lo manicomi de Santiago de Cuba lo fill d' aquella població D. Francisco de Mas y Otzet. Dotat de clar talent y de molta imaginació, al principi del moviment literari catalá, publicá un tomo de poesías titolat, *Flors Boscanas*, després ne compongué d' altres pera cantar les societats corals de Manresa y es també autor d' una bella traducció al castellá de la magnífica Oda *A Barcelona* de Mossen Verdager.

—Lo *Centre Catalá* de Barcelona, ha reformat sos estatuts y renovat sa Junta Directiva. En la última Junta general celebrada, acordá per unanimitat adherirse á la *Unió Catalanista*. Nos ne felicitem de debó.

—Copiém de *La Veu de Catalunya*:

«Heusaquí un epíssodi ben notable en la corajosa lluita que sostenen contra les imposicions húngares los patriotes rumans de Transylvania.

Catorze noyes, pertanyents á altres tantes families rumanes, comparegueren dies passats davant del tribunal, acusades d' haver portat durant tot lo temps del procés del *Memorandum*, uns llassos ab los colors rumans. Aquets colors que al capdevall son los de Transylvania, en tot temps foren duts impunement per los patriotes, y solament en aquets últims anys los ha prohibit lo govern húngar.

Davant d' una gentada immensa que era acudida al tribunal, les catorze acusades se presentaren á la barra, dubent quiscuna en lo pit les cintes prohibides, y, abans de que 'ls magistrats s' haguessen revingut de la sorpresa, declararen les heróiques processades al president que feyen jurament solemne de continuar portant per tota la llur vida los colors que son l' emblema de sa nacionalitat.

La gentada aplaudí llargament, apesar dels gendarmes, y 'ls magistrats no sabent que manegar, pronunciaren l' ajornament del procés.»

—Lo diumenge passat, á l' hora senyalada, celebrá junta general de socis lo *Centre Catalanista de Girona y sa Comarca*, pera la renovació de càrrechs de la Junta Directiva y donés previngut pels Estatuts de la Societat. La Junta Directiva quedá constituïda en aquesta forma: President, Joaquim Botet y Sisó; Vice-president, Emili Saguer y Olivet; Bibliotecari, Joseph Morató y Grau; Conservador, Joseph Durán y Serra; Vocals, Pere Ramió y Saura y Joaquim Franquesa y Barceló; Tresorer, Manel Nadal; Secretaris, Joan Vinyas y Comes y Régul Cumané y Pujolar. Forman la Biblioteca de la Societat, cent tres obres, y en trenta de Novembre s' havia ingressat la quantitat de 6657'55 ptes., y pagat la de 6597'48 pessetes, quedant un remanent de pessetes 60'07, ab les quals y 'ls ingressos que s' vagin realitzant s' anirán cubrint los gastos d' instalació de la Societat. Lo balanç general se farà á fi d' any.

—Lo dissapte á la tarde tingué lloch l' enterro del cadávre del que fôu en vida distingit artista y vice-director de la Escola Provincial de Bellas Arts de Barcelona, don Ramón Martí y Alsina. Aquest nom molt conegut era l' d' una verdadera personalitat artística, donchs lo difunt ara com ara, degá dels pintors de la Escola de Bellas Arts, s' havia distingit sempre per la correcció de son dibuix y l' vigor de son clar y obscur, reunint també notable aptitud pera la ensenyansa, donchs entre sos deixebles, á més de son fill Ricart y son gendre I. Ll. Pellicer, s' hi comptaven lo malaguanyat Vayreda, Baldomero Galofre, J. Torren, Casanova y Urgell.

Lo Museo de Girona posseheix un boceto y dos ó tres paisatges del Sr. Martí y en lo Saló de sessions, de nostre Diputació provincial hi ha 'l gran quadro del mateix *Les heroïnes del seti de Girona*, regalat á dita Corporació per l' Excm. Sr. D. Ferrán Puig.

—Nostre amic y col·laborador D. Norbert Font y Saqué nos ha enviat son *Estudi sobre 'l Regionalisme*, interessant llibret que havia anat publicant á troços en *La*

Veu de Catalunya y del quin nos ocuparem ab detent.

—Dintre molts pochos dies veurá la pública llum lo curs governatiu interposat per nostre consoci y vice-president del Centre N' Emili Saguer y Olivet, contra l' acció á Catalunya d' alguns articles del Códich Civil que s' gida pera la inscripció per alguns registradors de la propietat. Junt ab part dels articles publicats per dit Sr. en *Lo GERONÉS*, formarà un curiós y notable opúscol que 'l Sr. Saguer dedica á sos companys de professió, los nris de Catalunya.

—En la última reunió del «Consell de representants de la «Unió Catalanista» que tingué lloch lo diumenge últim ab assistència dels representants de casi totes les sociacions que la constitueixen se prengueren, entre tres, los següents acorts:

Nomenar pera la Junta Permanent que ha de funcionar durant l' any 1895 als senyors següents: D. Joaquim Riera y Bertrán, President; D. Francisco Romaní y Penedongas y D. Ramón Gramunt, de Balaguer, vocals; Pere Secases, de Vilafranca del Panadés, Tresorer, y Bonaventura Bassegoda, Secretari.

Admetre á la «Unió» á la «Associació Catalanista» de Lleyda y al «Centre Catalanista» de Girona.

Designar la vila d' Olot y 'ls últims dies del mes Juny pera la reunió de la Assamb'lea anyal de delegats, fixar com á tema de la atenció d' aquesta, lo *Catalanista* ab relació á las Obres Públiques.

Finalment acordá significar á la familia del il·lustre triuicó individu que ha sigut de la Junta Permanent la «Unió» senyor don Joaquim Vayreda, aixís com «Centre Catalanista» d' Olot lo sentiment causat per mort.

Certámen Literari Ripollés

Lo jovent catalanista d' aquesta vila ha acordat celebrar en la diada de Sant Joseph un Certámen patrio á fi d' estimular y fomentar entre 'ls matexos las gu lletras: per quin motiu, la Junta organitzadora y 'l J. calificador, convidan á sos amichs, y en especial als ó residents de Ripoll que, sentint bategar son cor per glorias de nostra patria, concuehan sa bella literatura regintse per medi del següent cartell:

I. Premi anomenat d' honor y cortesia consisten en una *Flor natural*, ofert per varias senyoretas, á la poesia, quin tema s' dexa al franch arbitre del autor guanyador, com es costum, deurá fer present de dita á la dama de sa elecció, la que, proclamada Reyna de festa, desde son trono entregará 'ls restants premis demés autors llorejats.

II. L' litre. Arxiprest, regent de Ripoll, regala *Misterios de la Francmasoneria*, de Lleó Taxil, á la l'lor poesia dedicada á Santa Maria de Ripoll.

III. D. Joseph Wilson, Pbre., fa entrega d' un *bum del Monastir*, al autor de la millor Oda que mos agrabiment dels ripollesos envers al restaurador de Santa Basilica.

IV. D. Antoni Portell regala una *Botonadura* á ab un rich brodat dintre, al que presenti 'l millor vers, relatant las festas de la inauguració del *Ma tir*.

V. D. Lluís de Travy y de Códol, ofereix la obra dos tomos *El Quijote*, ricament encuadernat, al que escrit sobre 'l tema: «Morgades restaurador del *Ma tir*».

VI. D. Pere Pellicer y Pagés fa entrega de la *ria, Santa Maria de Ripoll*, al millor treball: «Ripoll col de Catalans il·lustres.»

VII. D. Tomás Raguier, ofereix una *Joya d' or*, gent á la millor poesia humorística.

VIII. Una *escribanta de bronzo platejada*, la regala D. Joseph Vaquer al millor cuadro de costums lanas.

IX. Un *joch d' escriptori d' argent*, ofrena de D. Vallmitjana, á la millor composició que enaltexi las rias del poeta músich Clavé.

X. D. Àngel Canellas y Romans fa donació d' un nich *l'inter* ab lo necessari per escriure, al autor de millor composició dedicada al cantor de «L' Atlántida».

XI. Quatre catalanistas ofereixen una *Colomina argent* á la millor poesia patriótica.

Bases

1.ª Lo Jurat concedirá 'ls accésits y mencions rificas que crega convenientes.

2.ª Dit Jurat está constituït per los senyors D. quim Mercadal, prebere, president; don Joaquim Pujol, vocal, y don Ramón Bonet y Batlle, secretari.

3.ª Los treballs han d' ésser inédits y escrits en talá; quedant los premiats á propietat de la Junta nisadora per espay d' un any á comptar del día de la ta.

4.ª Los plechs que contingan lo nom dels escriptors no premiats, se cremarán en lo mateix acte de la festa.

5.ª Los treballs s' han de remetre al Secretari del Jurat, carrer de Sant Pere, Ripoll, ó al bussó existient la entrada de la «Academia Católica» fins al día de Març vinent, junt ab un plech clos que continga nom del autor y porti en lo sobrescrit lo títol y l' autor de la llur composició.

6.ª La festa de repartició dels premis se verificará lo local de la «Academia Católica» á las tres de la del día 19 de Març vinent, festivitat de Sant Joseph.

7.ª A son temps se farà públich lo veredict del Jurat.

Fôu donada la present convocatoria, á la vila de Ripoll als dotze de Dezembro del any 1894.

La Junta Organizada: A. Busquets y Punset, president.—Eudalt Pellicer, vice-president.—Joán Vallmitjana y Ramón Vila, vocals.—J. Vaquer y Clapera, tesorero.—Pío Catalá, secretari.

Llibres rebuts

LENA: *Novela catalana montanyesa*, per D. Carles Bosch de la Trinxeria. Barcelona, 1894.

Lena, no es una novela de costums, com se'n diu avuy en dia; tampoch es una novela psicològica, ni té tendències transcendents; es senzillament la presentació d'un tipu, d'un avaro d'un poble de montanya ficat en les valis abruptes del Pirineu, d'aquell Pirineu que té'l cor robat a n' En Bosch, que tant bé'l coneix, tan bé'l sent i tan bé'l descriu. La novela quasi bé no té acció, no més la indispensable pera caracterisar y donar forma y relleu a la avaricia de protagonista y hem dit protagonista perque en realitat lo ver protagonista de la novela es don Francesch y no sa filla Lena, personatge que en general té poch relleu y figura com a secundari. Los altres no hi son més que apuntats. Lo tipu de D. Francesch es lo d'un avaro mesquí y miserable que sacrifica a tota sa familia per l'afany d'adquirir, no solzament diners, sinó com se diu vulgarment terrosses, y que a la fi contradiu son caràcter per afició a l'apetit sensual, no empero sense que l'esforç que té de fer li costi la vida.

Nosaltres preferim al Sr. Bosch en ses descripcions y narracions montanyeses. en les quines son estil té una forsa pictòrica, una veritat y una riquesa, que encare no ha igualat cap altre escriptor del renaxement català. Es son terreno propi, lo sentiment de la naturalesa en ses grandioses manifestacions. Perxó de Lena lo que més nos agrada son les descripcions, l'ayre de la terra que respira l'escenari.

VARIETATS

Necessitat de la reorganización gremial

Conferencia dita en lo Círcol Mercantil de Santiago, la nit del 21 d' Octubre últim, per D. Alfred Brañas.

(Continuació.)

Pero desde'l segle XV los gremis decaygueren poch a poch per rahó d'un conjunt de causes de diferent genere. Entre elles foren les principals: 1.ª l'abús dels keys que concedían com a privilegi y recompensa títols de Mestre; 2.ª lo despotisme que introduí en los *Mestratjes* y *Jurats* la venalitat, la injusticia y lo capritxo, y 3.ª los plets y qüestions que tingueren los gremis ells ab ells.

Aquesta última causa produí efectes desastrosos. Los plets feyen lluytar uns gremis ab altres. A voltes acudían a les armes pera resoldrels. A Venecia los obrers de la dressana y ls de la ciutat se reunían tots los anys pera baters a la plassa de Sant Simón. Los de Gant, guiats per lo famós Arteweld, donaren la gran batalla de Rosbuk contra ls artesans de Bruges, quedant deu mil gantosos en lo camp ab son capitá inclús.

Pero les batalles més terribles eran les judicials. Pledejavan ells ab ells los sabaters ó xapiners ab los atacoadors, los fusters ab les ebanistes, los venedors de vira ab los hostalers. Hi havia plets que duravan anys: un se'n cita entre ls sastres y ls robavellayres de París sobre qui havia de fer trajos nous y recompondre ls velis que va durar no res menos de *doscents quaranta anys*, desde 1530 a 1776, que es precisament l'any en que foren abolerts los gremis per Turgot. Aquestes qüestions judicials degeneraren algún cop en veritables bufonades. Los sastres de Aix-La-Chapelle disputavan ab les cusidores de Marsella sobre qui tenia lo dret de vestir a les senyores, qüestió que resolgué per medi d'un edicte lo mateix Lluys XIV manant que ho fessin les cusidores, puig era més decorós que aquestes prenguessin les midas a les persones de son sexe. (*Rialles y aplausos*.)

Aquestos abusos, y altres que la brevetat del temps no'm permet esposar, anaren debilitant y lo qu' es pitjor, bastardejant les corporacions obreres. Lo natural era que's pensés en modificarles, en privar los abusos, y sobre tot en veure'l modo de acomodar lo vell ab lo nou, les institucions d'altres temps al caràcter, a la organisaó política y al règimen econòmic dels estats moderns.

Y vétnes aquí de plé a la segona part, axó es, a lo referent a la extinció dels gremis. ¿Qué dirían vosaltres, senyors, si per falsejarse lo reglament del Círcol mercantil hi hagués un desquiciament en l'ordre interior d'aquest Centre y se desnaturalisassen sos fins propis, se tractés de posar remey al mal suprimint radicalment lo Círcol? ¿No se os ocorre que ayal modo de resoldrer les qüestions socials se semblaria al procediment que seguís lo Metje que busqués curar una malaltia crónica matant al malalt? Es veritat que en lo segle XVIII havian cambiat molt les coses: la política, la economia y les costums d'aquesta época no eran les del segle XIII, en que nasqueren los gremis, ó les del segle XV, en que arribaren a son major esplendor; es veritat que la industria se trobava rodejada d'un círcol de ferro de privilegis odiosos y de reglamentacions inútils; tot axó es veritat: pero en lo segle XVIII complían encara los gremis una missió transcendental y resolían un problema que es de tots los pobles y de totes les époques, lo problema del sou, de la limitació de la concurrència y de les relacions econòmiques entre ls empresaris y ls obrers.

Pero no s'ha de oblidar que en lo segle XVIII la filosofia y la política pretenían derruir les velles institucions y transformar per complert l'ordre social, fent

triumfar per' axó les noves idees d'una democracia igualitaria, d'un ateisme grosser y primitiu y d'un odi al catolicisme superior al dels Emperadors romans ó al de la religió protestant. Al terme y a la fi los gremis eran unes institucions econòmiques y religioses a la vegada: los gremis mantenían l'esperit cristiá y la fé sobrenatural y los hàbits piadosos entre ls artesans y obrers. Era necessari destruir lo gremi *per xafar al infame*, segons la frase del solitari de Ferney. Y entre aquelles turtles d'insensats, al costat de D' *Alembert*, de *Marmontel*, de *Voltaire*, del *Baró de Holbach*, de *Helvecio*, de *Diderot* y de tots los enciclopedistes s'estaba formant un home funest, quina bona estrella lo faria. Ministre d'un Monarca tant bó, pero no dir tant senzill, com Lluys XVI. Y efectivament, lo Ministre Jacob *Turgot*, enlayrat per los revolucionaris, destinat a succehir al Abat Ferray, que destruí la Hisenda Francesa, *Turgot*, que es deya home de fé y de creencias, *Turgot*, lo seminarista de Sant Sulpici, (no hi ha res pitjor, senyors, que ls seminaristes hipócritas convertits en demócrates radicals), (*Grans rialles*). *Turgot*, lo prior de la Sorbona, *Turgot*, lo apóstata, dictá en 1776 lo famós Edicte abolint les Corporacions gremials. Desde aquesta data se prohibí als artesans que tornessin a constituirse en gremis lliures.

¡Ah senyors! Y pera axó s'invocava com de dret natural lo principi de la llibertat del treball y's negava un altre dret no menys natural, lo dret de associació. Aquesta fou sempre la llógica dels demócrates revolucionaris; invocar un dret pera conculcarne un altre.

Pero la supresió fou rebuda ab generals protestes, proba clarissima de que la reforma no obehia a les corrents de la opinió. Contra l'edicte de Turgot protestaren los parlaments de Burdeus, Beusacan, Dijon y Nancy, com nos conta *Hubert Valleroux*, y lo Rey Lluys XVI se vegé en lo cas de depositar al Ministre y de restablir les corporacions d'oficis. L'esperit revolucionari triomfá a la fi: l'assemblea Constituyent de 1791, invocant altre vegada los drets del home, abolí per decret les associacions gremials, seguint les inspiracions de la Economia Política, individualista y atea, que començava allavors a influir en lo règimen polítich dels Estats.

Y nasqué una nova época en la que les industries y ls oficis anavan a experimentar los efectes d'aquella llibertat ampla y democrática que se'ls concedia per los revolucionaris. Una ciencia seca, preocupada solzament dels interessos materials, la Economia política individualista, que tenia per pares a enciclopedistes com *Quesnay* y *Turgot*, a sensualistes com *Adam Smith*, a materialistes com *Stuart Mill*, a pastores protestants com *Malthus*, a banquers metalisats ó indiferents com *David Ricardo*, havia decretat la llibertat del treball, la abolició del vincles corporatius, la instabilitat dels compromisos, lo salari lliure, la competència ilimitada, la independència del orde econòmic y llur separació completa de la moral cristiana, preparant axis la vida económica del segle XIX, en lo qui tot progrés se vinculá en la Mecánica, la Física y la Química, com si lo benestar físich y material fos, com diu *Sismondi*, la causa final del home y de les societats. La Economia política, que, segons la gráfica frase de *Pastor Díaz*, sols veu en l'enteniment humá una pissarra pera fer números y en lo cor un laboratori de productes químichs, intentá donar solució a les qüestions industrials y obreres, aislant los elements de la producció, proclamant lo dret del més fort, del més rich, enfront del més debíl y del més pobre, y considerant a tots los productors com números aislats, factors sense enllas ni armonia ni més lligam d'unió que sos respectius egoismes y ses ambicions insaciabls. (*Aplausos*.)

Y succehí lo que lògicament era d'esperar; lo més poderós explotá al qui no ho era, lo capitalista va procurar solament pel seu negoci, es a dir, obtindre bons rēdits ó excelents dividendos; l'empresari va lograr beneficis fabulosos jugant a la oferta y a la demanda ab lo suhor del obrer y les engunies y mesquineses del salari.

Se pensá ab tot: ab negocis, guanyar, explotar, envilirse, atraure y gosar sens mida; ab tot menos ab la abnegació, ab la virtut, ab la caritat, ab Deu. Y l'obrer al véures sol, pobre, aislat, seguí les indicacions dels primers, que li feren escoltar la paraula *associació, cooperació*. Y aparegueren a la llum del die, pera oposarse als economistes, primer lo comte de *Sant Simon*, demanant la abolició de la propietat, de la familia y de la herencia; després somniadors com *Robert Owen*, ab ses societats *cooperatives*, y al últim utopistes y boigs com *Fourrier*, que inventava los *falansteris*, ahont tot treball devia esser voluntari, y comuns les riqueses, les llars y les dones.

Lo socialisme sortí de la esfera abstracte, de la lucubració filosófica y baxá al terrenó de la práctica: y aparegueren, lo *colectivisme* demanant la abolició del capital, lo socialisme del Estat, les lluytes *agrarias*, y les societats obreres de resistencia. Milers d'obrer se agrupaven pera odiar al rich, perseguirlo, fomentar les vagues y cremar les fábriques. S'aboliren los gremis, pero en cambi los seguiren les *Trades unions* ó *unions* d'oficis, que's reunían en subterranis, en tafureries, de nit, a les fosques, pera meditar crims y venjances. Lo nombre dels associats arriba a esser immens. A *Trafalgar-Square*, a Londres, se reuniren una vegada tres cents mil obrers socialistes. Y veyeu, senyors, si s'havian cambiat les co-

ses, si s'havian transformat los antichs gremis. Del sí d'aquestes societats, de les doctrines socialistes é igualitaries, nasqué altre doctrina, que avuy fa tremolar als pobles y ompla de por als Governos: l'*anarquisme*, que es la última manifestació de la imponent qüestió social, la quina intenta resoldre per medi del incendi, del punyal, de explosió, de les venjances crudels y de les represalies sanguantes. (*Prolongats aplausos*.)

(S'acabarà.)

Secció Literaria.

PLOVENT

Pluja tant temps desitjada per los homes ab anhel, vas cayent ara enviada per Déu mateix desde'l cel.

Lo pagés que contemplava perdut ja lo seu esplet y veyá que s'acostava un hivern de fam y fret.

Ara ja a Déu remercia y de goig son cor somriu contemplant, ple d'alegria, son blat, per tu renadiu.

Y també s'alegra'l pobre veyent verdejar lo camp, puig sab que, ab lo que li sobra al rich, matará sa fam.

Pluja tant temps desitjada, vessas per tot l'abundó: cada gota una mossada es de pa pel pobrissó.

A tots portas la riquesa, a tots, a tots, fóra a mí: per mí ets pluja de tristesa que'l cor m'arriba a partí.

Dins sa cambra, presonera, guardas avuy mon amor, aquella amor encisera per' qui l'ausencia es la mort.

Per tu avuy no'm podré veure en los nines dels seus ulls, ni aprop seu me podré asseure, ni jugá ab sos negres rulls.

Vés a mí si'm costa cara, pluja, la teva saho: cada gota que cau ara me roba de ella un petó.

Cada gota de les teves ens costa al dos un suspir. ¡Més llágrimes y les seves són que al camp fan reverdir!

Pluja per Déu benehida, tu a l'home donas lo pa. So's a mí'm robas la vida. ¿Qui a tal preu es que't voidrá?

RAMÓN E. BASSEGODA.

Secció Religiosa.

SANTS DE LA SETMANA.

Dissapte, 29.—S. Tomás, arqueb. de Cantorbery, mr. Diumenge, 30.—La Trasl. de S. Jaume, ap. y sta. Anisia, mr.

Dilluns, 31.—(Avans †) S. Silvestre, p. y sta. Coloma, vg.

Dimars, 1 de Janer.—LA CIRCUMCISIÓ DE N. S. JESUCRIST, s. Concordi, mr. y sta. Eufrosina, vg.—(I. B.) Dimecres, 2.—S. Macari, abat y s. Espiridió, b. y cf. —S'obren los tribunals.

Dijous, 3.—S. Daniel, mr. y sta. Genoveva, vg. Divendres, 4.—S. Tito, b. y cf. y sta. Dafrosa, mr. Quart creixent a 7 h. 39 m. matí, en Aries.—Frets y plujes.

QUARANTA HORES.

Avuy se troban en l'iglesia de St. Pere. Demá comensarán en l'iglesia de les Bernardes.

Secció Comercial.

Mercat de Gerona del die 22 de Dezembre.

Especies.	Mesures.	Pessetes.
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRES.	13
Mestay.	>	11'50
Ordi.	>	7'50
Segol.	>	19'50
Civada.	>	7
Besses.	>	12'00
Mill.	>	14'00
Panis.	>	15'00
Blat de moro.	>	11'50
Fajol.	>	00
Llobins.	>	8'00
Fabes.	>	11'50
Fabó.	>	12'50
Fassols.	>	25'00
Monjetes.	>	23
Ous.	Dotzena.	1'00

Establiment tipogràfic del DIARIO DE GERONA. Pujada de Sant Feliu, núm. 3.

SECCIÓ D' ANUNCIS

OBRA NOVA

DELIBERACIONS

DE LA

Primera Assamblea General de Delegats

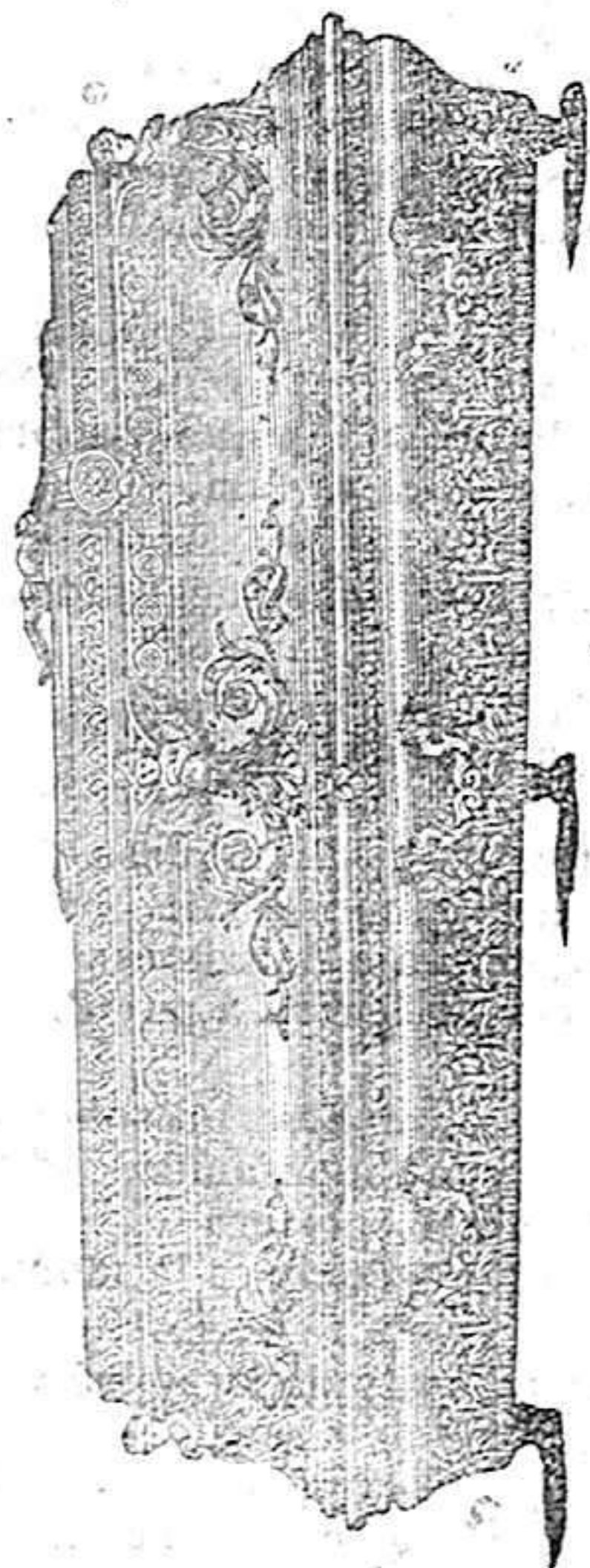
DE LA

UNIÓ CATALANISTA

CELEBRADA A MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892.

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ells s'hi pronunciaren y llegiren, y las Bases definitivament aprobadas pera la Constitució regional catalana, se ven al preu de dos pessetes en la llibreria de Don Joseph Franquet, carrer de l'Argenteria, Girona.

LA MEDICINA

En aquest gran establiment s'hi troba a totes horas un assortit complet de baguls folrats, de totes mides, des de l'infim preu de cinch pessetas en amunt. S'envian a domicili. Dirigirse a LA NEOTAFIA, Cort-Real.—18.—GERONA.

ESTABLIMENT

TERÀPICH-SULFURÓS

dirigit per los Doctors

D. JOSEPH PUIGCARBÓ

Y

D. AGUSTÍ BASSOLS Y PRIM.

Caspe, 7 (junt al Teatre de Novetats). Teléfono, 301
BARCELONA.

Aquest establiment, provehit de tots los avensos moderns, y també de perfeccionades calefacció y ventilació per medi del vapor, está destinat a:

Hidroterapia

Duxes comuns y sulfuroses de totes classes (anémies, nervosis, gastralgies, reumatisme, neurastenia, etc.)

Balneoterapia

Banyos comuns, sulfurosos, medicinals.—Banyos russos.—Bany turch.

Neumoterapia

Ayre comprimit y rarefet, oxigeno, nítrógeno, atmosfères creosotades y altres.—(Bronquitis, catarros crónichs, tisis incipient, asma, etc.)

Sulfoterapia

Que consta de:

a) Aygues sulfuroses pera beguda, semblants a les de la Fuda, Archens, Betelú, Bagneres de Luchón, etc. (Herpes, enfermetats secretes, limfatisme, escrófula, etc.)

b) Pulverisacions sulfuroses (Angina é irritacions herpètiques del canyo, faringitis, bronquitis, etc.)

c) Baus ó inhalació (Bronquitis, asma, tós herpes, etc.)

d) Vaporari ó inhalació difusa (Bronquitis, catarros crónichs, coqueluche, etc.)

Aquestes aygues—dites Aygues sulfuroses de Barcelona—se usan ab éxit crexent en los molts casos en quins está indicat lo tractament sulfurós. També se despatxan embotellades.

Massoterapia

local y general (girades, torçedures, fractures, reumatisme, etc.)

Electroterapia.

Consulta de malalties cróniques y nervioses, per lo Director DR. PUIGCARBÓ, de les 11 del matí a la 1 de tarda y de 5 a 7 de la tarde.

Consulta de malalties de l'aparat respiratori, per lo Director de la secció neumoterápica, DR. BASSOLS Y PRIM, de 10 a 12 del matí y de 6 a 7 de la tarde.

Establiment de Don Pere Prunell

S'hi trobará un gran assortit de camisas, corbatas, colls y punys, sedas y llanas y demás articles de novetat pera vestits de senyora.

PREUS LIMITADISSIMS

Voltas de la Rambla, cantonada al carrer de Besadó, 26, Girona

Máxim Fernandez

PERRUQUER DE S. M.

Aygua Minóxima vegetal pera tenyir lo cabell. No té rival en lo mon, perquè a més de sos efectes maravellosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombrós y sorprendent específich, se ven en dita perruqueria,

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT, 24

GERONA

Grans rebaixas al engrós.

També s'hi troba en venda en dit establiment la

Tintura americana instantánea

JOAN GRIVÉ

Progrés (carrer Nou) 10, Girona

Aparatos d' il·luminació per gas y petroli.

Serveys complets de cuyna. Cereria.

Instalacions de para-llamps, campanetas eléctricas y teléfonos, a preus limitadissims.

EDICIÓ DE PROPAGANDA

DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

DEL "CENTRE CATALA," de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la UNIÓ CATALANISTA

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impresió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Catalá» de Sabadell.

MEDICAMENTS ACREDITATS

RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

Xarop d' Hipofosfats GIMBERNAT

Lo mellor dels tónichs reconstituyents coneguts, desperta la gana, cura l'anèmia, clorosis (colors tristos), malalties medulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprendents en les convalescencies: Ampolla 10 rals.

Ví restaurador GIMBERNAT

Probes repetides fetes per distingits facultatius han demostrat qu' era lo «Restaurador» per excelencia, pera combatre l'escrofulisme (tumors frets) raquitistisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, debilitats hereditaries ó adquirides, vellesa prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Té un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. Ampolla 12 rals.

Ví de nou de kola GIMBERNAT

Considerat com aliment poderós d' economia, regulador del cor, estímulant de les funcions digestives y despertador de tot organisme empobrit: Préu 8 rals.

Se venen al engrós

Farmacia del autor Conde del Asalto, 14.—BARCELONA.
Al detall en totes les farmacies.

SUCURSAL JUNCOSA

Plaza de la Constitució, número 13

GERONA.

Casa especial en xocolates, cafés, sucres y thés.

Banch Vitalici de Catalunya

Comp.ª general de segurs sobre la vida establerta a Barcelona

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSETES

Capitals suscrits fins al 31 Dezembre 1891 87.949.791.93
Actiu en idem.. 15.337.928.87
Sinistres pagats fins a idem. 3.282.316.69
Reserves ó fondos de segur a idem. 4.178.675.62

Les principals classes de segur son:

Vida entera.—Capital pagador a la mort del assegurat, a la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Misto.—Capital pagador al assegurat si viu lo die fixat; ó, immediatament d' ocórrer sa seva mort, a la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo die fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquestos segurs participan en un 50 per 100 dels beneficis de la Companyia.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

SEGURS TEMPORALS.—SEGURS DE SOBREVIVENCIA

SEGURS MIXTOS A CAPITAL DOBLAT

Rentes Vitalicies.

Delegat General a n' aquesta Provincia:

Joseph Coderch y Bacó, advocat.—GERONA.

Establiment y taller

DE

PAU CASSÀ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífichs mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims a 30 pessetas la pe. sa.

Cromos, motlluris, transparents y cuadros

Novetat, bon gust y economia

Gerona.—Baixada del Pont de pedra, 14

ACADEMIA DE TALL

y de confecció pera senyoretas, ab lo método més fácil de tots los coneguts y ab Real Privilegi, dirigida per l' autora de dit método

D.ª Carme Miró de Grau

Ab una sola lliçó se poden tallar tota classe de pretes interiors y exteriors.

Glessee de 11 a 12 y de 3 a 7.

RAMBLA DE LA LLIBERTAT, 13, PRINCIPAL.

ESTABLIMENT

DE

Don Francisco Sabater

SOMBRERERIA

S'han rebut las últimas novetats per la próxima temporada; los preus sumament económicos.

CAMISERIA.—SASTRERIA PER NOYS.

Especialitat en trajos pera col·legials

3, Rambla d' Alvarez, 3

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP.ª

SALT

MOLÍ FARINER

SISTEMAS AUSTRO-HUNGAR Y DE MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema fan las moltas a preus sumament módichs.

SABATERIA

DE

JOSEPH M.ª VENTÓS

Calsat pera senyors, senyoras y nens.

Especialitat pera l' que s' encarregui expressament.